

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1611. usque ad annum 1617

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118898

§. 56. Aquisgranensium Lutheranorum tumultus tandem armis sedatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67313](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67313)

præsidium pollicebatur, confidebatis: cum Sæc. XVII.
autem hac fiducia sopiti stertebatis, ego so- A. C. 1614.
ciique mei a vestro Superiore (forte Lu-
thero) potestatem, facultatemque recepi,
ut vobis vestram eriperem Religionem: cum
autem ex diabolo sciscitarer, an & ipse
ad hoc operam suam contulisset? respondit,
præcipuus ex ceteris fui, meamque operam
ad te ex Austria ejiciendum impendi. Non-
ne verum est, ibi Pastoris munere fungeba-
ris? tribus omnino annis in exilio fuisti,
& te tamdiu contra Cæsaris interdictum
clam in Austria detinuisti? Quid de ridi-
cula hac relatione ex Lutherani Præ-
conis ore facta censendum, Lectoris
iudicio relinquimus.

§. LVI.

*Aquisgranensium Lutheranorum tu-
multus tandem armis sedatus.*

Interim Aquigranenses Lutherani au- Cluver. l. c.
dacious cumulantibus audacia, non Merc. Gall.
modo adversus Magistratum, Catholi- pag. 39.
cam doctrinam, ejusque Sacerdotes,
sed contra ipsam etiam Cæsaream Ma-
jestatem insurgabant, ac supremi sui
Capitis imperata minasque despicie-
bant, promissis sectæ suæ Principum,
maxime Batavorum auxiliis ferociores
facti: unde Cæsar, qui hosce seditiosos
internuntiis, & Oratoribus ad saniora
reduce-

Sæc. XVII. reducere incassum nitebatur, ad extre-
 mum illos proscriptionis edicto multare
 cogebatur, hujus poenæ executione
 Colonienſi Electori, atque Alberto Ar-
 chiduci demandata. Verum Palatinus
 Elector datis ad Galliæ Regem literis
 instabat, ne Cæsaris sententiam ad opus
 deduci permetteret: Nec successu ca-
 ruit Electoris petitio; quippe Franciæ
 Rex Preaustio suo in Flandria Oratori
 negotium dabat, ut regias literas Ele-
 ctori Colonienſi traderet, eumque ex-
 posito non modo Aquisgranensium, sed
 totius Imperii, ipsiusque Cæsareæ au-
 thoritatis periculo, ab hujus edicti
 executione deterrere niteretur, ac
 quantocius, quid hæc admonitio apud
 ipsum effecisset, rescriberet. Verum
 Marchio Spinola, cui Albertus Belgiæ
 Gubernator Cæsaream sententiam exe-
 quendi curam commiserat, habito trigin-
 ta millium equitum peditumque dele-
 ctu, cum quadringentis curribus, &
 octoginta belli tormentis Trajectum in-
 deque Aquisgranum profectus die vi-
 gesima prima Augusti ibidem castrapo-
 suit, missoque in urbem feciali sui ad-
 ventus rationem seditiosis significari
 jussit. Hi vero inter arcta prehensi,
 consultatione facta in hanc ivere sen-
 tentiam, ut Clerus unacum Nuntio A-
 postolico & Primoribus quibusdam por-
 ta

Vid supra
Lib,
CLXXXIX
§. 8.

ta egressi, supplices pro urbe & civibus Sæc. XVII.
deprecarentur. Nec spreta fuit hæc A. C. 1614.
submissio; quippe pactis utrinque initis
Ambrosius Spinola cunctos de Cæsaris
gratia certiores reddebat, qua obtenta
cives tradita urbe Brandeburgenses
præfidiarios die vigesima quarta Au-
gusti dimisere, introductis duodecim
Cæsareis vexillis. Postea occlusis om-
nibus portis, & abrogato spurio Pro-
testantium Senatu, legitimus Roma-
no-Catholicus in pristinum restitueba-
tur, qui etiam die vigesima octava Au-
gusti primum habuit Curixæ confessum,
militibus quibusdam utpote præcipuis
turbarum authoribus in custodiam ab-
ductis, ac Matthia Smeetsio & Antonio
Nigro capite plexis. Eo tandem re-
medio quies Urbi, & Catholicæ Reli-
gioni libertas tum obtigit, quæ postea
complures in annos prospere perdu-
ravit.

§. LVII.

*Plebeia Francofordiensium seditio con-
tinuata.*

Majori adhuc ferocia in Senatum suum Sleid. Rediv.
Francofordixæ cives debachari per- l. 19. p. 1345.
gebant; ipsa enim temporis mora, aliis Merc. Gall.
que super alios in colluviem suam per- tom. 10. l. 2.
tractis seditiosi numero, audacia, vi- Janson.
rium- Contin.
pag. 464.